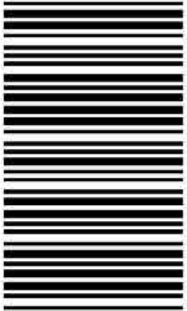

کد کنترل

117

E

117E

دفترچه شماره (1)

صبح جمعه

۹۸/۱۲/۹

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌متمرکز) - سال ۱۳۹۹

رشته علوم قرآن و حدیث - کد (۲۱۲۹)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: زبان عربی - علوم قرآنی - تفسیر - حدیث	۹۰	۱	۹۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

۱۳۹۹

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۱-۱۰)

۱- عین الخطأ في المفهوم:

- ۱) ﴿هل لنا من شفعاء فيشفعوا لنا﴾: آیا برای ما شفیعیانی هستند تا ما را شفاعت کنند!
  - ۲) ﴿لا تطغوا فيه فيحلّ عليكم غضبي﴾: در آن از حدّ و اندازه مگذرید که غضب من بر شما فرود آید!
  - ۳) ﴿لولا آخرتني ... فأصدق و أكن من الصالحين﴾: چرا أجل مرا به تأخیر نینداختی ... تا صدقه دهم و از صالحان باشم!
  - ۴) ﴿لما يعلم الله الذين جاهدوا منكم و يعلم الصابرين﴾: خداوند هنوز کسانی را که از شما جهاد کردند و صبر پیشه نمودند، مشخص نکرده است!
- ۲- «ويحك! إن لكل أجل وقتاً لا يعود، و سبباً لا يتجاوز، فلا تعدّ نمثل هذه الكلمات، فإنما نفت الشيطان على لسانك!». عین الصحيح: وای بر تو! .....

- ۱) هر اجلی را زمانی است که از آن پیش نمی‌افتد، و سببی است که از آن در نمی‌گذرد، پس به چنین سخنانی باز نگرد، که آن فقط شیطان بود که بر زبانت دمید!
- ۲) هر سررسیدی را اجلی است معین که از آن نمی‌گذرد، و سببی دارد که از آن تجاوز نمی‌کند، پس چنین کلماتی دیگر باز نگردد، چه آن دمیدن شیطان می‌باشد بر زبان تو!
- ۳) هر مهلتی را زمانی است معین که از آن نمی‌گذرد، و علتی است که از آن عبور نمی‌کند، پس دیگر این چنین سخن مگو، که این شیطان بود که چنین حرفی را بر زبانت جاری ساخت!
- ۴) هر زمانی را مهلتی است که از آن تجاوز نمی‌کند، و علتی است که از آن در نمی‌گذرد، پس بار دیگر به مثل این کلمات باز نگرد، زیرا تنها شیطان است که بر زبانت دمیده است!

۳- «أنا لا أحب أن أخدع نفسي عن نفسي، كما لا أحب أن أخدع الناس عنها!». عین الصحيح في المفهوم:

- ۱) من دوست ندارم درباره نفس خویش خودم را فریب دهم، همچنانکه دوست ندارم مردم را گمراه کنم!
- ۲) من دوست ندارم خودم به خودم دروغ بگویم، چنانکه دوست ندارم دیگران را درباره خود گمراه کنم!
- ۳) من تمایلی ندارم از خودم به خودم نیرنگ بزنم، همانطور که دوست ندارم دیگران را فریب دهم!
- ۴) من میل ندارم به خودم دروغ بگویم، چنانکه دوست ندارم دیگران درباره آن دروغ بگویند!

۴- « و من لا یغض عینه عن صدیقه و عن بعض ما فیه، یمت و هو عاتب! »:

- ۱) هر آنکس که از دوست خود و از برخی عیوبی که در اوست چشم‌پوشی نکند، در حال سرزنش کردن می‌میرد!
- ۲) هر کس چشمان خود را بر عیب‌هایی که در بعضی دوستان وی است نبندد، در حال عتاب از دنیا می‌رود!
- ۳) آنکه بخاطر دوست خویش از بعضی عیوبی که در اوست اغماض نکند، در حالی می‌میرد که سرزنش کننده است!
- ۴) هر که چشم خویش را از عیب‌هایی که در دوست خود می‌بیند اغماض نکند، در حالی از دنیا می‌رود که عتاب کننده است.

۵- « و لو رأتی فی نار مسعرة ثم استطاعت، لزدت فوقها خطبا! »:

- ۱) اگرچه مرا در حال سوختن در آتش ببیند، توانایی دارد هیزم آن را اضافه کند!
- ۲) هرگاه مرا افروخته در آتشی ببیند، سپس اگر بتواند هیزم بر آن می‌گذارد!
- ۳) چنانچه مرا در آتش سوزان ببیند، می‌تواند هیزم آن را افزون سازد!
- ۴) اگر مرا در آتشی افروخته ببیند و بتواند، هیزم بر آن می‌افزاید!

۶- « و وضع الندی فی موضع السیف بالعلی مضر، کوضع السیف فی موضع الندی! ». عین غیرالمناسب لمفهوم البیت:

۱) گرچه احسان نکوست از کم و بیش	ظلم باشد به غیر موضع خویش!
۲) نیکی ار در محل خود نبود	ظلم خوانندش ار چه بد نبود!
۳) نیکی کنی بجای تو نیکی کنند باز	ور بد کنی بجای تو از بد بتر کنند!
۴) نکوئی با بدان کردن چنان است	که بد کردن بجای نیک مردان!

۷- « من یزرع الشوک لا یحصد به العنبا! ». عین الأكثر مناسبة (معنی و لفظاً):

۱) از نی بویا شکر نخوری!	۲) بدی را بد بود آخر مکافات!
۳) ز زمین شوره سنبل برنیاید!	۴) خرما نتوان خورد از این خار که کشتیم!

۸- « چگونه می‌توان با چیزی که در وجودش نیازمند تو است، بر تو استدلال کرد! »:

- ۱) کیف الاستدلال بوجودك بما مفتقر إلى وجودك!
- ۲) کیف یستدل علیك بما هو فی وجوده مفتقر إليك!
- ۳) کیف یمكن الاستدلال عنك بواسطة التی محتاج إليك!
- ۴) کیف نستطیع أن نستدل بوجودك بمن هو محتاج إلى وجودك!

۹- « مسألة اسلام در بينش معتقدانش، از رهبري گرفته تا رهروي، مسألة دعوتی است زنده و پويا در همه سطوح! »:

(۱) في معتقد المؤمنين بالاسلام، إنه مسألة الدعوة الحية النشيطة على سطح القاعدة حتى القيادة و على جميع الأصعدة!

(۲) في وعي المؤمنين بالاسلام، إنه مسألة الدعوة الحية النشيطة على سطح الزعيم حتى القاعدة و على جميع السطوح!

(۳) إن مسألة الإسلام في معتقد المعتقدين به و على سطح الزعامة حتى التبعية، إنها مسألة دعوة نشطة و حية على جميع السطوح!

(۴) إن مسألة الإسلام في وعي المؤمنين به على مستوى القيادة حتى القاعدة، هي مسألة دعوة نشطة و متحركة في كل صعيد!

۱۰- « نفوذ و توسعه دانش و فرهنگ اسلامي در اروپا، یکی از عوامل اصلی ظهور رنسانس در قرن ۱۵ بوده است! »:

(۱) كان نفوذ و انتشار العلم و الثقافة الإسلامية في أوروبا أحد العوامل الرئيسية لحدوث النهضة العلمية في القرن الخامس عشر!

(۲) إن نفوذ و توسيع العلم و الثقافة الإسلامية في بلاد أوروبا كان من العوامل الأصلية لبروز النهضة الثقافية في قرن الخامس عشر!

(۳) كان لنفوذ و توسعه العلوم و الثقافات الإسلامية في أوروبا العامل الرئيسي لإيجاد الانبعاث الثقافي في القرن الخامس عشر!

(۴) إن النفوذ و النشر للعلم و الثقافة الإسلامية في أوروبا هو العامل الأصلي في حصول الانبعاث الثقافي في قرن الخامس عشر!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (۱۱-۱۳)

۱۱- « كم الساعة الآن و كم دقيقة انتظرتني؟ الساعة الآن الثانية إلا خمس دقائق! ». عین الخطأ:

(۱) الساعة . الآن . إنتظرت . خمس . دقائق

(۲) كم . الساعة . دقيقة . إنتظرت . الثانية

(۳) كم . دقيقة . إنتظرت . الساعة . خمس

(۴) دقيقة . الآن . إنتظرت . الثانية . خمس

١٦- « لو أنهم كانوا يلاقون مثل ما تلاقى، لكانوا في المضاجع مثلنا! ». عین الصحيح:

- (١) يلاقون، تلاقى: مضارع من باب مفاعلة، معتل و لفيق مفروق، إعلاله بالحذف
  - (٢) كانوا: اسمه ضمير الواو؛ خبره (الاولى): يلاقون؛ (الثانية): في المضاجع
  - (٣) المضاجع: منتهى الجموع و ممنوع من الصرف، و منعوت للنعت «مثلنا»
  - (٤) مثل: الاولى: مفعول به و منصوب؛ الثانية: خبر «كان» المفرد و منصوب
- ١٧- « أعزز بنا و أكف، إن دُعينا يوماً إلى نصره من يلينا! ». عین الخطأ:

- (١) أكف: فعل جامد لإنشاء التّعجب على وزن الأمر، مبني على حذف حرف العلة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره « أنت »
  - (٢) أعزز: فعل جامد لإنشاء التّعجب على وزن الأمر، مضاعف و ممتنع الإدغام، فاعله ضمير « نا » المجرور في اللفظ بالياء الزائدة، و الجملة فعلية
  - (٣) يلي: فعل مرفوع بضمّة مقدّرة و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره « هو » و الجملة فعلية و صلة للموصول « من » و عائدها الضمير المستتر
  - (٤) دعينا: فعل ماضٍ مجرد ثلاثي و مبني للمجهول أو للمفعول، معتل و ناقص و إعلاله بالقلب، نائب فاعله ضمير « نا » البارز، و الجملة فعلية و شرطية
- ١٨- « و لم أرَ كالمعروف، أمّا مذاقه فحلوّ، و أمّا وجهه فجميل! ». عین الخطأ:

- (١) أمّا: حرف شرط و تفصيل، مذاق: مصدر ميمي و مبتدأ و مرفوع و خبره المفرد « حلوّ » و اقترانه بالفاء واجب
- (٢) كالمعروف: الكاف اسم بمعنى « مثل » مفعول به و منصوب محلاً لفعل « أرَ »، المعروف: اسم مفعول و مضاف إليه و مجرور
- (٣) أرَ: مضارع من مزيد ثلاثي (باب إفعال)، معتل و ناقص، و له إعلال حذف الهمة وجوباً، مجزوم بحذف حرف العلة
- (٤) لم أرَ: « لم » حرف نفي و نقل، « أرَ »: للمتكلم وحده من فعل مجرد ثلاثي، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره « أنا » و الجملة فعلية

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩-٣٠)

١٩- عین الصحيح للفراغ: إن المصدر «إثمار» مأخوذ من مادة .....

- (١) « يمر » و لا غير
- (٢) « يمر » أو « متر »
- (٣) « أمر » و لا غير
- (٤) « أمر » أو « ومر »

٢٠- « عداة - أرزاء - غذاء - مبراة ». عین الصحيح في الأوزان:

- (١) فُعلة . فعلاء . فعلاء . مفعلة
(٢) فُعلة . أفعال . فعّال . مفعلة
(٣) فُعال . فعلاء . فعلاء . مفعال
(٤) فُعال . أفعال . فعلاء . مفعال

٢١- عین ما كله ممنوع من الصرف:

- (١) طوس . حضر موت . أرمل
(٢) بلخ . ليالٍ . حمزة
(٣) شوش . ثلاث . تلفزيون
(٤) هند . جوعى . مناذرة

٢٢- عین الصحيح في التصغير:

- (١) ميعاد ← مبيعيد / شاعر ← شويعر
(٢) موقظ ← مويقيظ / موعد ← موعيد
(٣) أرض ← أريضة / أحلى ← أحيلي
(٤) شمس ← شميسة / مريم ← مريم

٢٣- ﴿ لولا أن من الله علينا ﴾ . عین الصحيح في نوع « أن »:

- (١) موصول حرفي
(٢) زائدة للتأكيد
(٣) مخففة من الثقيلة
(٤) مفسرة لما قبلها

٢٤- عین « كم » لا يمكن أن تكون استفهامية:

- (١) كم إجابة أجبته حتى الآن!
(٢) كم ساع بينكم في الصف!
(٣) كم بشرى أبشرتهم بها!
(٤) كم طالعت من كتب مفيدة!

٢٥- عین الخطأ في جواب الشرط:

- (١) إن فُمت بهذا المسعى المحمود فوالله تلهج الألسنة بذكرك!
(٢) إن تُخلص لله العمل والله يُضاعف لك الأجر أضعافاً!
(٣) الكتابُ والله إن تطالعهُ فهو خير جليس!
(٤) والله إن إنقيتم ليجعلن الله لكم مخرجاً!

٢٦- عین الخطأ (في باب العدد):

- (١) متى تُعيد لي ألف التومان الذي أسلفته إياك من قبل؟
(٢) متى تُعيدني لي الاثني عشر كتاباً الذي أعرتها إياك؟
(٣) إني لم أطلع حتى الآن الإحدى والعشرين مقالة التي استعرتها من المكتبة!
(٤) إني لم أطلع الكتب الثلاثة والخمس مقالات التي استعرتها من المكتبة حتى الآن!

٢٧- عین الواو لا تكون إلا معية:

- (١) كل طالب و جهده متلازمان في العمل!
(٢) إن الله يرزقنا و إياكم لو كنّا كادحين!
(٣) نجحتُ و اثنتين من زميلاتي في الامتحان!
(٤) بعد غياب الشمس طلع النجم و القمر في السماء!

۲۸- عین الخطأ (في باب الاختصاص):

- (۱) عليكم معشر الطلبة نعمت!
(۲) علي أيها البطل يعول في القتال!
(۳) عليهم الأبطال تعتمد الأمة!
(۴) بنا رجال الغد تتعلق آمال الأمة!

۲۹- عین الخطأ (في باب التنازع):

- (۱) اجتهدت و أكرمتهما الطالبان!
(۲) قامت و قعدن المؤمنات في الصلاة!
(۳) أيدناهم و أيدنا المواطنين!
(۴) جاهدوا و انتصر المسلمون في طريق الحق!

۳۰- عین الخطأ للفرغ: « سيفوز طلبة الصف بجوائز و لا سيما ... منهم! »

- (۱) المجد (۲) المجد (۳) المجدون (۴) المجدين

۳۱- الف و لام در آیه شریفه ﴿ و ما منعنا ان نرسل بالآيات الا ان كذب بها ... ﴾ برای چیست؟

- (۱) عهد ذکری (۲) عهد ذهنی (۳) تعریف ماهیت (۴) استغراق افراد

۳۲- گلدزبهر در یادکرد کدام یک از تفاسیر، نام مفسر و قرن وفات وی را اشتباه ذکر کرده است؟

- (۱) روح البیان (۲) جامع البیان (۳) تفسیر تبیان (۴) بیان السعاده

۳۳- امام صادق (ع) به چه کسی فرمود: « ما ورثك الله تعالى من كتابه حرفاً؟ »

- (۱) مجاهد (۲) قتاده (۳) ابوحنیفه (۴) احمد بن حنبل

۳۴- روایت در بردارنده عبارت «بظلمه و سوء سربرته» در ادامه آیه شریفه ﴿ و إذا تولی سعی فی الأرض لیفسد فیها و

یهلك الحرث و النسل ﴾ از کدام دسته از روایات تفسیری است؟

- (۱) تأویل آیه (۲) تعیین مصداق آیه (۳) شأن نزول آیه (۴) توضیح و شرح آیه

۳۵- آیه شریفه ﴿ سیصلی ناراً ذات لهب ﴾ به چه چیز دلالت دارد؟

- (۱) اخبار غیب (۲) فصاحت برتر (۳) اتقان در معانی (۴) استقامت در بیان

۳۶- در تورات باب « الاصحاح الحادی عشر من الملوك الاول » تعداد زنان حضرت سلیمان پیامبر را چند تن ذکر کرده است؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۳۰۰ (۳) ۷۰۰ (۴) ۱۰۰۰

۳۷- صحیحۀ ابوبصیر از امام صادق (ع) در کتاب کافی ذیل آیه ﴿ اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم ﴾ به چه

امری دلالت دارد؟

- (۱) لزوم اطاعت از اولی الامر (۲) لزوم اطاعت از ائمه معصومین (ع)

- (۳) ائمه (ع) در قرآن کریم نامبرده شده اند. (۴) نام ائمه (ع) در قرآن کریم نیامده است.

۳۸- کلمه «مثل» در حدیث زیر به کدام معنا است؟

﴿ کل ما کان فی الامم السالفة فانه یكون فی هذه الامة مثله ﴾

- (۱) عین (۲) شبیه (۳) ناقص به معنی مُثله (۴) بهتر به معنی أمثل

۳۹- دو واژه کلیدی در آیه شریفه ﴿ و انه لکتاب عزیز لآیاتیه الباطل من بین یدیه و لا من خلفه تنزیل من حکیم حمید ﴾

که دلالت بر تحریف ناپذیری می کند، کدام است؟

- (۱) عزیز و باطل (۲) تنزیل و عزیز (۳) کتاب و عزیز (۴) کتاب و باطل

- ۴۰- معنای «نسخ تلاوت» با کدام گزینه همخوانی دارد؟
 (۱) انشاء (۲) تبدیل (۳) تحریف (۴) تنزیل
- ۴۱- علامه طباطبایی، وحی به پیامبر اسلام (ص) را چگونه امری می‌داند؟
 (۱) مرموز (۲) روحی (۳) معقول (۴) نفسانی
- ۴۲- در آیه ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَنْ نُنْفِقَهُ مِنْ فَضْلِهِ لَنْصَدَّقَنَّهُ...﴾ جمله «لَنْصَدَّقَنَّهُ» چه نقشی دارد؟
 (۱) جواب شرط است. (۲) جواب قسم است.
 (۳) خبر آن مخففه می‌باشد. (۴) مؤکد به نون مثقله و لام تأکید است.
- ۴۳- این دیدگاه که: «اسناد جمع القرآن الی الخلفاء امر موهوم مخالف للکتاب و السنة و الاجماع و العقل» نظر کیست؟
 (۱) شیخ مفید (۲) سید مرتضی (۳) آیت‌الله خویی (۴) شیخ زرقانی
- ۴۴- عبارت «إنما روایات التحریف رویت فی کتب الإمامیة کما روی مثلها فی کتبنا» از کدام دانشمند اهل سنت نقل شده است؟
 (۱) رحمة‌الله هندی (۲) محمد محمد مدنی (۳) ابوالحسن اشعری (۴) محمد عبدالله دراز
- ۴۵- کدام یک از شرایط، جزء شروط صحت قرائت نزد ائمه فن نیست؟
 (۱) تواتر القرانه (۲) صحة السند (۳) موافقة الرسم (۴) استقامة وجهها فی العربية
- ۴۶- آیات شریفه «عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ * ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ * وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ * مَا كَذَّبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ * ... و لقد رآه نزلة أخرى» را دلیل بر چه امری دانسته‌اند؟
 (۱) وحی به پیامبر (ص) توسط جبرئیل در حالتی روحی و معنوی
 (۲) رؤیت جبرئیل توسط پیامبر (ص) در حالت فردی بشری
 (۳) وحی به پیامبر (ص) توسط جبرئیل در حالتی نامرئی
 (۴) رؤیت جبرئیل توسط پیامبر (ص) در حالت اصلیش
- ۴۷- در قرآن کریم، معجزات انبیاء الهی در چه فضایی مطرح می‌شود؟
 (۱) انکار و تکذیب (۲) اثبات و تأیید (۳) اسکات و تسلیم (۴) اصرار و تحکیم
- ۴۸- به کدام آیه در استدلال بر لفظی بودن وحی قرآنی استناد نمی‌شود؟
 (۱) سنقرؤک فلاتنسی
 (۲) و انک لتلقى القرآن من لدن حکیم علیم
 (۳) و اذا تلی علیهم آیاتنا قالوا قد سمعنا لو نشاء لقلنا مثل هذا
 (۴) و ان احد من المشرکین استجارک فاجره حتی یسمع کلام الله
- ۴۹- کدام مورد سبب نزول آیات ۱۲۶-۱۲۷ سوره نحل است؟
 ﴿وَ ان عاقبتهم فعاقبوا بمثل ما عوقبتهم به و لئن صبرتم لهو خیر للصابرین و اصبر و ما صبرک الا بالله و لا تحزن علیهم و لا تک فی ضیقٍ مما یمکرون...﴾ (نحل / ۱۲۷-۱۲۶)
- (۱) جنگ احد و ماجرای مثله کردن حمزه عموی پیامبر اکرم (ص)
 (۲) دوران مکه و مسئله شکنجه کردن مسلمانان به دست کفار
 (۳) جنگ خندق و حمله‌ورزی‌های قریش
 (۴) جنگ خیبر و پیمان‌شکنی یهودیان

- ۵۰- کدام گزینه در مورد «مصاحف غیر عثمانی» درست است؟
- (۱) این مسعود اگرچه معوذتین را در مصحف خود نگاشته بود، اما آن دو را در شمار سور قرآن نمی‌دانست.
- (۲) این سیرین موفق به مشاهده بخش‌هایی از مصحف امام علی (ع) شد.
- (۳) در مصحف ابي بین دو سوره ضحی و انشراح، بسمله نیامده بود.
- (۴) در مصحف ابي سوره انفال پس از سوره یونس قرار داشت.
- ۵۱- از نظر علامه طباطبایی (ره)، جایگزین شدن «رحمت» به جای «فضل» در آیات مبارک: ﴿قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَن يَّشَاءُ وَ اللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَّشَاءُ﴾ (آل عمران / ۷۴ - ۷۳) دال بر چیست؟
- (۱) تباین رحمت و فضل
- (۲) اعم بودن رحمت نسبت به فضل
- (۳) وجود رابطه مطابقت میان رحمت و فضل
- (۴) وجود رابطه عموم و خصوص من وجه میان رحمت و فضل
- ۵۲- از نظر علامه طباطبایی (ره)، معنای «بغیر حق» در آیه مبارک: ﴿سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلِهِمُ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ﴾ (آل عمران / ۱۸۱) چیست؟
- (۱) از روی سهو
- (۲) از روی جهالت
- (۳) از روی تعمد
- (۴) از روی لجاج و بغض
- ۵۳- در طرق روایی اهل سنت، آیه مبارک: ﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثَىٰ﴾ (آل عمران / ۱۹۵) در شأن چه کسی نازل شده است؟
- (۱) امّ سلمة (۲) عائشة (۳) حفصة (۴) ماریة قبطیة
- ۵۴- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «اسلام» در آیه مبارک: ﴿وَلَهُ اَسْلَمُ مِّنْ فِى السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ طَوْعًا وَّ كَرْهًا﴾ (آل عمران / ۸۳) چیست؟
- (۱) تسلیم عرفی در مقابل اوامر الهی
- (۲) تسلیم تکوینی و تشریحی در مقابل اوامر الهی
- (۳) تسلیم تشریحی در مقابل اوامر الهی
- (۴) تسلیم تکوینی در مقابل اوامر الهی
- ۵۵- از نظر علامه طباطبایی (ره)، حرف جرّ «مِنْ» در آیه مبارک: ﴿الْحَقُّ مِّنْ رَبِّكَ فَلَ تَكُنْ مِّنَ الْمُمْتَرِينَ﴾ (آل عمران / ۶۰) چه نوعی است؟
- (۱) بیانیّه (۲) ظرفیّه (۳) ابتدائیّه (۴) معیّت
- ۵۶- از نظر علامه طباطبایی (ره) آیه مبارک: ﴿رَبَّنَا اٰمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُوْلَ فَاكْتَبْنَا مَعَ الشّٰهِدِيْنَ﴾ (آل عمران / ۵۳) مقول قول کیست؟
- (۱) حواریین (۲) حضرت موسی (ع)
- (۳) مؤمن آل فرعون (۴) حضرت عیسی (ع)
- ۵۷- استفهام به کار رفته در آیه مبارک: ﴿... قَالَ اَفَرَرْتُمْ وَاخَذْتُمْ عَلٰی ذٰلِكُمْ اٰصْرٰی ...﴾ (آل عمران / ۸۱) چه نوعی است؟
- (۱) انکاری (۲) تقریری (۳) حقیقی (۴) تعجیبی
- ۵۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «منادیاً» در آیه مبارک: ﴿رَبَّنَا اٰتِنَا سَمْعًا مِّنَادِيًا يِّنَادِي لِّلْاِيْمَانِ اَنْ اٰمَنُوْا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا﴾ (آل عمران / ۱۹۳) کیست؟
- (۱) جبرائیل (ع) (۲) حضرت عیسی (ع)
- (۳) حضرت موسی (ع) (۴) پیامبر اکرم (ص)

- ۵۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، «قطع الطرف» در آیه مبارک: «ليقطع طرفاً من الذين كفروا او يكبتهم فينقلبوا خائبين» (آل عمران / ۱۲۷) کنایه از چیست؟
- ۱) نومید کردن کافران از دستیابی به پیروزی در مقابل مؤمنان
  - ۲) تارومار کردن همه کافران در حمله شبانه مؤمنان به محل سکونت آنان
  - ۳) کم کردن شمار کافران و تضعیف توان آنان با کشتن و به اسارت درآوردن گروه‌هایی از آنان
  - ۴) بازگرداندن گروه‌هایی از یهود و نصاری به صحنه جنگ با مؤمنان با هدف زمینه‌سازی برای شکست آنان
- ۶۰- در مجمع البیان طبق قول منقول از ابو عبدالله (ع) و قول ربیع و سدی، مراد از «فتنه» در آیه مبارک: ﴿... فیتبعون ما تشابه منه ابتغاء الفتنة و ابتغاء تاويله...﴾ (آل عمران / ۷) چیست؟
- ۱) بخل
  - ۲) کفر
  - ۳) نفاق
  - ۴) شرک
- ۶۱- کدام گزینه درباره آیه مبارک: ﴿لقد سمع الله قول الذين قالوا ان الله فقير و نحن اغنياء سنكتب ما قالوا و قتلهم الانبياء...﴾ (آل عمران / ۱۸۱) صحیح است؟
- ۱) مراد از «الذين قالوا...» یهود است و عبارت «و قتلهم الانبياء» نیز بر آن دلالت دارد.
  - ۲) مراد از «الذين قالوا...» یهود است؛ چون در آخر آیه آمده است: «ذوقوا عذاب الحريق»
  - ۳) مراد از «الذين قالوا...» نصاراست؛ چون شنیدند که خدا فرموده است: «انتم الفقراء الى الله»
  - ۴) مراد از «الذين قالوا...» نصاراست؛ چون شنیدند که خدا فرموده است: «من الذي يقرض الله قرضاً حسناً»
- ۶۲- از نظر علامه طباطبایی (ره) لحن آیات مبارک: ﴿سنقرئك فلا تنسى الا ما شاء الله﴾ (الأعلى / ۷-۶) کدام است؟
- ۱) بیان سنت جاری در مورد تمام ابناء بشر
  - ۲) بیان وقوع نسخ ثلاث برخی از آیات قرآن بنا به اراده الهی
  - ۳) تحذیر پیامبر اکرم (ص) از فراموشی کردن آیات الهی در حال امکان وقوع آن
  - ۴) امتنان و بیان نعمت خاص به پیامبر اکرم (ص) در حال عدم وقوع نسیان آیات
- ۶۳- وجه خاص التفات از خطاب به غیب در آیه مبارک: ﴿لقد من الله على المؤمنين اذ بعث فيهم رسولا من انفسهم يتلوا عليهم آياته و يزيههم...﴾ (آل عمران / ۱۶۴) از نظر علامه طباطبایی (ره) چیست؟
- ۱) اخراج مسلمانان فاسق از حکم آیه و اختصاص مفهوم ایمان به درجات عالی آن در واژه «المؤمنين»
  - ۲) تعریض به فساق اهل ایمان در زمینه لزوم ترک فسق و ضرورت استقامت در مسیر حق و اخلاص
  - ۳) بیان نعمت بر مؤمنان یا توجه به صفت «ایمان» که در اینجا مُشعر به «علیت» است.
  - ۴) اطلاق «المؤمنين» بر کلیه اهل ایمان و مسلمانان و شمول همه آنان در حکم آیه
- ۶۴- در مجمع البیان کدام گزینه به‌عنوان یکی از وجوه فعل «كُنْتُمْ» در آیه مبارک: ﴿كنتم خيرا امة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف و تنهون عن المنكر و تؤمنون بالله﴾ (آل عمران / ۱۱۰) وارد نشده است؟
- ۱) «كَانَ» در این آیه، به معنای «صَارَ» است.
  - ۲) «كَانَ» در این آیه، «تشریفیه» است.
  - ۳) «كَانَ» در این آیه، به معنای «مَأْفُتاً» است.
  - ۴) «كَانَ» در این آیه، «تأتمه» است.
- ۶۵- براساس گزارش شیخ طبرسی (ره) از مقاتل در مجمع البیان، مراد از «الانسان» در آیه مبارک: ﴿فلينظر الانسان مم خلق﴾ (الطارق / ۵) کیست؟
- ۱) منکران قیامت
  - ۲) مطلق انسان‌ها
  - ۳) مؤمنان واقعی
  - ۴) همه مسلمانان

- ۶۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از نفی «موت» و «حیاء» در آیه مبارک: ﴿ثُمَّ لَیْمُوتُ فِیْهَا وَ لَا یَحِیُّ﴾ (الأعلى/ ۱۳) کدام است؟
 (۱) تبدیل راحت دنیا به شقاوت آخرت
 (۲) نفی عذاب دائم در آخرت
 (۳) انقطاع عذاب در دنیا
 (۴) نفی ابدی نجات
- ۶۷- کدام گزینه درباره آیه مبارک: ﴿اِذْ قَالَتْ امْرَاَتُ عِمْرَانَ رَبِّ اِنِّی نَذَرْتُ لَکَ مَا فِی بَطْنِی مَحْرَرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّی اِنَّکَ اَنْتَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ (آل عمران/ ۳۵) نادرست است؟
 (۱) تحریر در این آیه به معنای آزاد کردن از قید ولایتی است که والدین بر فرزند خود دارند.
 (۲) این آیه به این نکته اشاره دارد که عمران پدر مریم (س) در زمان مناجات زنده نبوده است.
 (۳) این آیه بر این که مادر مریم (س) گمان می‌کرد فرزندی که در شکم دارد پسر است نه دختر، دلالتی ندارد.
 (۴) تحریر به معنای آزاد کردن از قید و زنجیر است و از این رو، به آزاد کردن برده و نوشتن کتاب، تحریر گفته می‌شود.
- ۶۸- از نظر علامه طباطبایی (ره)، مراد از «مربطه» در آیه مبارک: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (آل عمران/ ۲۰۰) چیست؟
 (۱) کمک به پدید آمدن جامعه واحد در موقعیت‌های دشوار فرهنگی برای مقابله با دشمنان اعتقادی
 (۲) ایجاد ارتباط میان قوای یکدیگر در همه زمینه‌های حیات دینی
 (۳) تثبیت روحیه دشمن‌ستیزی در دل و جان مجاهدان راه خدا
 (۴) تحکیم وحدت جامعه اسلامی در مقابله با دشمنان
- ۶۹- از نظر آیت‌الله معرفت (ره)، کدام گزینه از جمله مهم‌ترین الوان تفسیر در عصر جدید نیست؟
 (۱) لون علمی (۲) لون عقلی (۳) لون ادبی (۴) لون سیاسی
- ۷۰- این سخن امام باقر (ع) که فرمودند: «اجلس فی مسجد المدینه و أفت للناس» خطاب به کدام یک از تابعین صادر شده است؟
 (۱) ایان بن تغلب (۲) مجاهد بن جبر مکی
 (۳) عطاء بن ابي رباح (۴) طاووس بن کیسان
- ۷۱- کدام گزینه در مورد «زوائد نویسی» نادرست است؟
 (۱) در کتب زوائد حدیثی را از مشایخ دیگری غیر از مشایخ صاحب یک کتاب خاص می‌آورد.
 (۲) در کتب زوائد همان حدیث را از صحابی دیگری نسبت به یک کتاب خاص می‌آورد.
 (۳) این کتاب‌ها همواره نسبت به یک کتاب یا کتاب‌ها معینی نگاشته می‌شوند.
 (۴) کتاب‌های زوائد از منابع درجه دوم هستند.
- ۷۲- کدام گزینه در مورد «معجم متوسط طبرانی» درست است؟
 (۱) نقل و ضبط همه مسموعات طبرانی از اساتید و مشایخ خودش
 (۲) جمع‌آوری اخبار مربوط به سیره صحابیان و شرکت آنان در غزوات
 (۳) ذکر احادیثی از غریب و عجایب همراه با بحث از طرق و اسناد روایات
 (۴) معرفی مشایخ طبرانی به ترتیب حروف الفبا و ذکر یک نمونه از روایات آنها
- ۷۳- ذهبی و ابن صلاح دمشقی در مبالغه نسبت به صحیح بخاری به کدام مورد معتقد بودند؟
 (۱) صحیح بخاری هم‌سنگ با قرآن و بعد از قرآن بهترین کتاب است.
 (۲) صحیح بخاری بعد از قرآن بهترین کتاب و احادیث آن قطعی است.
 (۳) احادیث صحیح بخاری و صحیح مسلم قطعی بوده و علم نظری حاصل می‌کند.
 (۴) صحیح بخاری در عالم اسلام بزرگ‌ترین کتاب بوده و روایاتش جملگی صحیح است.

- ۷۴- خاتمه کتاب «الوافی» در بردارنده کدام مطالب است؟
- ۱) معرفی اصحاب اجماع و اثبات مرجعیت آنها
  - ۲) بررسی اسباب صحت حدیث در دوره متقدمان
  - ۳) نقد سیره متأخران در تقسیم حدیث به انواع اربعه
  - ۴) ترمیم اسناد معلق کتاب‌های من لایحضره الفقیه و تهذیبین
- ۷۵- شیخ طوسی در کتاب رجال خود در وصف مشترک راویان امام صادق (ع) بر کدام عنوان بیشتر تأکید کرده است؟
- ۱) کوفی بودن
  - ۲) شیعه بودن
  - ۳) عالم بودن
  - ۴) موثق بودن
- ۷۶- کدام گزینه درباره معنای حدیث «مُصَحَّف» و «مُحَرَّف» از نگاه ابن حجر عسقلانی درست است؟
- ۱) هرگونه تغییر سهوی در لفظ، «مُصَحَّف» و تغییر عمدی، «مُحَرَّف» است.
  - ۲) هرگونه تغییر در لفظ که سبب تغییر معنا نشود «مُصَحَّف» و در صورت تغییر معنا «مُحَرَّف» است.
  - ۳) هرگونه تغییر در لفظ با وجود حفظ و بقای صورت نوشتاری آن «مُصَحَّف» و در صورت تغییر در شکل نوشتاری آن «مُحَرَّف» است.
  - ۴) هرگونه تغییر در ظاهر لفظ «مُصَحَّف» و تغییر در معنای آن «مُحَرَّف» است که هر دوی آنها شامل تغییر سهوی و عمدی می‌شود.
- ۷۷- بنابر دیدگاه صحیحی صالح، کدام یک از اقسام اجازه، صحیح و مقبول است؟
- ۱) الإجازة بمجهول لمجهول
  - ۲) الإجازات العامة كأن يقول الشيخ: أجزت برواية كذا الناس
  - ۳) إجازة شخص معين لشخص غير معين بشيء مبهم غير معين
  - ۴) إجازة كتاب معين أو كتب معينة لشخص معين أو أشخاص معينين
- ۷۸- حدیث «مضطرب» از جمله اقسام حدیث ضعیف به‌شمار می‌رود، دلیل ضعیف دانستن آن چیست؟
- ۱) تردید در قوت حفظ و ضبط راوی
  - ۲) تردید در صحت و درستی متن نقل شده حدیث
  - ۳) تردید در موافقت آن با متن احادیث صحیح
  - ۴) تردید در اتصاف راوی مضطرب به شرط عدالت
- ۷۹- کدام دسته از اصطلاحات حدیثی، وجه اشتراک بیشتری با هم دارند؟
- ۱) عزیز - مشهور - مستفیض
  - ۲) مستفیض - متواتر - حسن
  - ۳) مشهور - متواتر - صحیح
  - ۴) صحیح - عزیز - متواتر
- ۸۰- از دیدگاه ابن حجر عسقلانی چه تفاوتی میان ارسال خفی و تدلیس وجود دارد؟
- ۱) شرطیت ابهام در طرق تحمّل در تدلیس و شرطیت صراحت الفاظ تحمّل در ارسال خفی
  - ۲) شرطیت معاصرت و سماع استاد و شاگرد در تدلیس و شرطیت معاصرت و لقا در ارسال خفی
  - ۳) شرطیت معاصرت و لقای استاد و شاگرد در تدلیس و شرطیت صرف معاصرت در ارسال خفی
  - ۴) شرطیت معاصرت استاد و شاگرد در تدلیس و شرطیت اختلاف و ناهمخوانی طبقه در ارسال خفی
- ۸۱- اتفاق نظر بر اخبار «حدوث عالم»، کدام یک از شرایط خبر متواتر را ندارد؟
- ۱) ان يبلغوا في الكثرة الى حد يمتنع تواطئهم على الكذب
  - ۲) ان يستندوا في علمهم بذلك الى الاحساس
  - ۳) استواء الطرفين و الواسطة في العلم بذلك
  - ۴) ان يكونوا عالمين بما اخبروا به لاضانين

- ۸۲- عبارت «یحتج بحديثه» در سخن رجالیان کدام مفهوم را افاده می‌کند؟
 (۱) مدح (۲) توثیق (۳) التأكيد في الوثاقة (۴) اتفاق العلماء علی قبول روايته
- ۸۳- کسانی که تعبیر «اسند عنه» را مجهول می‌خوانند مرجع ضمیر در «عنه» را به کدام مورد برمی‌گردانند؟
 (۱) این عقده (۲) مؤلف کتاب (۳) صاحب ترجمه (۴) امام علیه‌السلام
- ۸۴- اگر در سند روایتی حال رجالی راویان به شرح زیر باشد، حکم آن از دیدگاه امامانی چه خواهد بود؟
 ثقة امامی ← ثقة امامی ← ممدوح امامی ← ثقة غیر امامی ← معصوم (ع)
 (۱) حسن؛ زیرا ثقة غیر امامی به دلیل ظن بیشتر به صدور روایتش در مرتبه بالاتری از راوی ممدوح امامی قرار دارد.
 (۲) قوی؛ زیرا شرایط گفته شده درباره صحیح، حسن و موثق را فاقد است ولی به درجه ضعیف هم نمی‌رسد.
 (۳) توقف در حکم سند؛ زیرا شرایط گفته شده در تعریف اقسام چهارگانه حدیث را دارا نیست.
 (۴) مؤثق؛ زیرا راوی ثقة غیر امامی در مرتبه پایین‌تری از راوی ممدوح امامی قرار دارد.
- ۸۵- «ما لم يعلم مدح رواه کلاً او بعضاً مع معلومية الباقي بالارسال او بجهل الحال» تعریف کدام اصطلاح است؟
 (۱) مجهول (۲) مهمل (۳) معلل (۴) قاصر
- ۸۶- دیدگاه مشهور عالمان در صورت تعارض میان جرح و تعدیل راوی چیست؟
 (۱) توقف و بی‌اعتباری جرح و تعدیل (۲) تقدیم جرح بر تعدیل به‌طور مطلق
 (۳) تقدیم تعدیل بر جرح به‌طور مطلق (۴) جمع میان جرح و تعدیل بدون رد یکی از آن دو
- ۸۷- از نظر آیت‌الله خوئی (ره) کدام پاسخ، درست است؟
 (۱) داشتن وکالت از جانب امام معصوم (ع) یکی از توثیقات عامه و مستلزم وثاقت است.
 (۲) آیه: «و لا ترونوا الی الذین ظلموا» مبنای قرآنی عدم توکیل فستاق از سوی ائمه (ع) است.
 (۳) داشتن وکالت از جانب امام معصوم (ع) مستلزم عدالت نیست و اجمالاً وکیل قراردادن فاسق جایز و بدون اشکال است.
 (۴) وکالت دادن امام معصوم (ع) به افراد غیر موثق موجب به اشتباه افتادن مردم در دستیابی به حکم دینی است؛ زیرا اعمال و رفتار وکیل عرفاً به امام (ع) منسوب می‌شود.
- ۸۸- کدام گزینه دلیل رد دیدگاه زیر از سوی آیت‌الله خوئی (ره) در مقدمه معجم رجال الحدیث است؟
 قائلان به وثاقت عمومی راویان کثیرالنقل از معصومان (ع) به روایت «محمد بن حسین بن ابوظباب» از «محمد بن سنان»
 از «حذیفه بن منصور» از «امام صادق (ع)» استناد کرده‌اند که: «برای شناخت مقام و منزلت اصحاب ما به میزان روایاتی که از ما نقل کرده‌اند، بنگرید.»
 (۱) منقطع بودن سند روایت مزبور (۲) ارسال سند روایت مزبور
 (۳) ضعف رجالی حذیفه بن منصور (۴) ضعف رجالی محمد بن سنان
- ۸۹- نسبت به دو روایت زیر کدام گزینه نادرست است؟
 الف) «و سئل الصادق (ع) عن الوقوف علی المساجد فقال لایجوز فان المجوس او قفوا علی بیوت النار» و
 ب) عن ابي عبدالله (ع) قال: قلت له: رجل اشترى داراً فبقيت عرصة فبناها بيت غلّه، اتوقف علی المسجد؟ فقال:
 ان المجوس اوقفوا علی بيت النار»
 (۱) در روایت اول ادراج متنی صورت گرفته است.
 (۲) در روایت اول یجوز به لایجوز تصحیف شده است.
 (۳) طبق دیدگاه شهید اول روایت دوم بر عدم جواز دلالت دارد.
 (۴) از دیدگاه مجلسی مراد امام جواز وقف است چون مساجد اولی از آتشکده‌ها هستند.

- ۹۰- به هر یک از احادیث زیر آسیبی نسبت داده شده است. وجه صحیح کدام است؟
- ۱) حدیث عروه بارقی «بارک الله فی صفقة یمینک» خاص است و شامل بقیه نمی‌شود.
  - ۲) حدیث «مداد العلماء افضل من دماء الشهداء» بدون توجه به سبب صدور فهم شده است.
  - ۳) حدیث «من شهد ان لا اله الا الله و ان محمداً رسول الله حرم الله علیه النار» تقطیع شده است.
  - ۴) حدیث «کان بنو اسرائیل اذا اصاب احدهم قطرة بول قرضوا لحومهم» نقل به معنی شده است.

